

DAGENS MÅRKÅR
Lørdag, 21. april 1945. 3. årsmøte.

Det kgl. norske justisdepartement har sendt ut to viktige meddelelser. I den første heter det bl.a.: Den 21. års kundsjorda hjemmairintens ledelse en oppfordring til alle gode nordmenn om å nedtegne hva de mitte vite om landsforredere og kriseforbrytere. Den norske regjeringen ga denne appell sin fulle tilslutning. Tyskerne og deres norske hjelperc har siden 9. april begått utallige forbrytelser mot nordmenn. Regjeringen ønsker det som en av sine oppgaver i skridt raskt og hurtig frem mot disse forbrytere og trekkes inn til ansvar. Det henstilles derfor innenom ende til alle gode nordmenn å være regjeringen behjelplig her så det kan gripes effektivt inn mot disse folk og fø det dømt og straffet etter norsk lov. Hver mann og kvinne som kjerner til forbrytelser som tyskere og quislinger har berått mot våre landsmenn må i tiden som ennå er igjen før freien kommer - og hvis nye forbrytelser skulle bli berått - straks skrive ned hvem de vet. Opplysninger må ikke bygges på antagelser og gjetninger, men på sikre kjennejerninger. Vidner bør oppgis, mest mulig nøyaktig tids- og stedsketene for forbrytelseren på angis, forbryterens navn - eventuelt best mulig signalment på han noteres ned. Gjelder det forbrytelser berått av hale avdelinger, som f.eks. i Nord-Norge, må avdelingens navn, officerenes navn, troppens kjennetegn o.s.v. skrives ned. Gi så utførlige og nøyaktige opplysninger som mulig. Alle notater må gjernes, men på en slik måte at de ikke blir ødelagt eller går tapt. Opplysningene tilstilles de lovlige norske myndigheter når tiden til det er inne. Nærmore beskjed vil bli gitt i så vite. Vi går ut fra som en selvfølge at alle enhver slutter manjevnt opp om justisdepartementets appell. I den andre meddelelsen fra departementet heter det bl.a.: Det fordelegger opplysnings om at tyskerne og deres norske leiesvenner fortsatt prøver å hverve angivere til å gi opplysninger om sabotører og deres arbeide. De tyske og norske nazier lokker med store pengebeløp. De som lar seg friste av disse Judaspenge til å gi fiende opplysninger gjør seg skyldig i landsforrederi, og for å forsbygge enhver misforståelse og for å hindre at eventuelle slike angivere etterpå skal kunne komme å si, at de handlet i god tro, understrekker departementet, at de som yder fienden bistand med opplysninger om personer som har utført eller vilde ha utført sabotasje vil bli trukket til ansvar og dømt til lovens høyeste straff for landssvik. Sabotørene inngår som en enhet i de norske væpnede styrker, og deres arbeide er vanskelig nok fra før om de ikke skal risikere å bli stukket i ryggen av landsmenn!

DA BISKOP BERGRAV BLE BEFRIELT: Vi ser oss idag istrond til å kunne med dele detaljer fra biskop Berggravs befrielse. Biskoppen lå i 2. etasje og i rummet ved siden av lå NS-vaktsjefen Uglum. Den styrke som holdt vakt over Berggrav bestod av 11 menn, betegnende nok var ikke alle NS. Quisling har bruk for sine innskrevne NS politibetjenter til å passe på andre steder, på NS-møllermars liv! De ti vaktene lå i et hus ved siden av "hovedbygningen" på biskoppens landomstede. To og to av dem hadde vakt. Litt før kl. 11 hora de to vaktene at det taslet og gikk oppe i slottet. Den ene av dem gikk for å undersøke hvori det kunde være. Flutsete ble sett inn to karer. - Hvem der? roper han. De to stanser. - Vi har fått oss vill. De kan ikke si oss veien til Asker st. - Joda, vakten ga seg til å forklare. I ett nu var han overmannet. Med lynets fart fikk han knekket i munnen og ble forsvarlig og fort bundet - med fallskernsnorer. Da den andre vaktposten syntes det brøyet for lengre uten at klokken visste seg gikk han også inn i skogen for å se hvor det i hisslens navn var blitt av ham. Det gikk vaktpost nr. 2 som det hadde fått vaktpost nr. 1. Patriotene hastet nu ned til hytten hvor biskoppen lå, fikk satt opp en stige til vinduet i det værelse hvor Berggrav lå, biskoppen åpnet døren for Uglum visste ordet av det var han knekket og forsvarlig kom hit. Flere av nitten vaknet en av de sovande NS-folk i vaktstuen.

Han skulde ha tørt øre syntes det trakk ut med at de to andre kosi inn. Han ville tørne på lyset før å se på klokken, men djeget-virket ikke. Da slk han alarm, - to timer etter at biskop Berggrav var blitt ført i sikkerhet. Helse vaktstyrken måtte i flere timers forhånd nesse formiddag.

WESTFRONT: Enden er nådd. Slaget om Elbens neder løp skrider hurtig frem. Britene har ryddet 25 km. av Nedre Elbens vestside og har gått over Elben ved Lauenburg. Hamburg og Bremen ligger under artilleri-ild. Sentrale forbindelser mellom de to byer er avskjært. Vest for Breren er Oldenburg nådd. Efter at lourien ved Halle og Leipzig er utslettet slakker motstanden foran Dresden sv. Moissen nordvest for Dresden er nådd. Kamper pågår i utkantene av Chemnitz. Den siste tyske motstandsgruppe i Nürnberg strakte våpen igår kveld. De allierte står 110 km. fra München. Amerikanske armés brehode over Elben forsterkes stadig. Markleggingen av operasjonene mot Berlin fortsetter. 2/3 av Tyskland er nu i de alliertes hender. Blandt dem som ble tatt tilfange i Halle er greve Felix von Luckner.

FLYVIRKSOMHETEN: Berlin ble bombet igjen inatt. Igår angrep amerikanerne mål ved Berlin. Tyskland siste lourieslagskip "Lutzow" er blitt senket den 16. april i Swinemünde av allierte fly som benyttet 16 tonns bomber. Slagskipet ligger på grunn vann ned økterstaven på bunden. Jernbanenål mellom München og Praha ble koblet igår. Brannpassat ble angrepet og flere broer truffet.

OSTFRONTE: Sovjet-russerne står øst og sydøst for Berlin 20 km. fra hovedstadsens sentrum. Nordøst for byen står de ved Bernau, og rett øst for byen ved Werncuchen, 25 km. fra Berlins centrum. Fra Neisse har sovjet-russerne gått til hovedanlegg. Ved Dahme står de 45 km. fra de allierte styrker. Kamentz, 20-30 km. fra Dresden er nådd. I Berlin hører man nu i stedig stigende grad knøntorien fra fronten. Utskraftede meldinger går ut på at sovjet-russerne står 15-18 km. fra rikshovedstaden.

ITALIA: De allierte har nådd Podalen. Belohna presses av såvel S. som E. arme. - Tito har vendt tilbake til Jugoslavia fra Moskva.

EN BRITISK KOMMISJON bestående av 10 parlamentsmedlemmer er ned fly reist til Tyskland for å inspirere de forskjellige tyske konsentrationsleirene som nu er på de alliertes hender. Forholdene ved disse leirene avdekket på den mest grufulle måte nazismens sande vesen. Specielt ris det rystende skildringer fra Böchenwald og Belsen-leiren. Ingen nordmann skal ha vært her, meddeles det. Den tyske befolkning føres til leirene av de allierte for at den ved selvsyn skal stifte bekjendtskap med de grusomhetene som har foregått her, og det helvede de internerte har levet i. Overalt ligger hauger av lik. I en av disse leirene døde det i januar i år 6774, i februar 5617, i mars 6970 og i de første dager av april 995. Fremdeles dør det 40 av de ulykkelige pr. dag, tiltrots for at de allierte gjør alt for de forkonne fanger. Den tyske befolkning er forferdet over tilstandene. Kvinnene besvimer mens andre brister i kramagnit over hva de ser. De har vært ned å kjørpe for!

DANMARK: Christmas Møllers eneste sonn løytnant John Christmas Müller er den 9. april faldt under kampane i Tyskland. Han var 20 år gammel og deltok som frivillig i et engelsk garderegiment. - 3 Hippemann har myrdet overingenior Arne Christensen ved Buruesiter & Wain. De myrdet han i nærver av hans hustru. Da m. Waisen nådde Burueister og Wains bedriffter, nedla samtlige arbeidere -1500 mann- straks arbeidet.

NORGESMÅTT: Gårdbrukerne Sverre Hals og Olav Rueslatten i Buskerud - begge i NS er blitt skutt. - Politimesteren i Lillehammer ble etter forlydene skutt ned igår. Politimester Ole Landerud, Hønefoss, ligger på Drammens sykehus, og står det vistnok over. - Om Fretheims avgang som landbruksminister kan meddeles at han i den senere tid har skrevet noen ganske enestående uforskrifte brever til det tyske riksdomsgericht og skjeldt ut flere av de ledende funksjonærer der. Det gjelder særlig tyskernes revolte i våre skoger, bl.a. i Østfold, hvor NS fylkesmannen Jacobsen har sendt til partylederen til NS kanselliet på Slottet om tyskernes boligbestyrket motoren. Mange steder er skogdierne blitt jasset bort av deres egen militært uthusret. - Det var 87 skogdier som var ute i dag. - En mengde Nor-

en med i desverre sid "var" i dag.